

απαντήσεις ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' Λυκείου

- A.** Καθόταν δηλαδή πολλή ώρα (μια) νύχτα σε κάποιο μικρό ιερό μαζί με την κόρη της αδελφής (της) και περίμενε μέχρι ν' ακουστεί κάποια φωνή που ν' ανταποκρινόταν στο σκοπό (για τον οποίο ήταν εκεί). Στο τέλος η κοπέλα, επειδή κουράστηκε (ή: κουρασμένη) από την πολλή ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της). Τότε η Καικιλία είτε στην κοπέλα: «εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε αυτή την κουβέντα. Δηλαδή πέθανε η Καικιλία, την οποία ο Μέτελλος, όσο ζούσε, αγαπούσε πολύ.

.....
Πώς μπόρεσες να ληλατήσεις αυτή τη χώρα, που σε γέννησε και (σ') ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή, όταν εισέβαλες στα σύνορα της πατρίδας (σου); Παρόλο που είχες φτάσει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου πέρασε απ' το μυαλό: «μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι θεοί του σπιτιού (μου), η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Επομένως αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκούνταν· αν δεν (σε) είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σ' ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτα πια δεν μπορώ να πάθω ούτε πρόκειται να είμαι πολύ δυστυχισμένη για πολύ καιρό.

Μονάδες 40

- 1α.** sacellum quoddam
alicuius vocis
meārum sedum
huic dicto
rebus ipsis
illōrum moenium

Μονάδες 12

- 1β.** plus
liberrimae
diutissime

Μονάδες 3

- 2α.** υποτακτική Παρατατικού : morentur
υποτακτική Μέλλοντα : moriturae sint

Μονάδες 2

2β. μετοχή Ενεστώτα : pariens
μετοχή Μέλλοντα : paritura **Μονάδες 2**

2γ. expectato
steterint
cessu
vivendo
gignuntor
alitam / altam fore
ingrederis (-re)
casum iri
perveniam
passurae simus
futuram fuisse **Μονάδες 11**

3α.

nocte : είναι αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα "persedebat" (δηλώνει το 'πότε έγινε κάτι').

standi : είναι γενική γερουνδίου ως γενική αντικειμενική στο "mora".

sibi : είναι δοτική προσωπική χαριστική στο ρήμα "cederet".

sede : είναι αφαιρετική του χωρισμού ή της απομάκρυνσης στο ρήμα "cedo".

populari : είναι αντικείμενο στο ρήμα "potuisti", τελικό απαρέμφατο.

tibi : είναι δοτική προσωπική ηθική στο ρήμα "cecidit".

Μονάδες 6

3β.

- Είναι δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα "rogavit".

(Μονάδες 2)

- Εκφέρεται με **υποτακτική** (όπως όλες οι δευτερεύουσες βουλητικές προτάσεις, καθώς το περιεχόμενό τους είναι απλώς επιθυμητό) **Παρατατικού**, γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου ("rogavit"). Η πρόταση αναφέρεται στο παρελθόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της. **(Μονάδες 4)**

Μονάδες 6

3γ. Te non partō a me.

Μονάδες 3

4α. Hoc dictum paulo post re ipsā confirmatum est.

Μονάδες 5

4β. Υπόθεση : Ego nisi peperissem (υποτακτική Υπερσυντελικού)
Απόδοση : Roma non oppugnaretur (υποτακτική Παρατατικού).

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει υπόθεση ΑΝΤΙΘΕΤΗ προς την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΜΕΙΚΤΟ είδος : η υπόθεση αναφέρεται στο παρελθόν και η απόδοση στο παρόν).

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΙΘΑΝΗ : Ego nisi pariam, Roma non oppugnētur.

Μονάδες 6

4γ. Noli Romam oppugnāre!

Ne Romam oppugnaveris!

Μονάδες 4

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ρένα Σαρμπάνη